

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE TREBALL I ECONOMIA SOCIAL

- 8072** *Reial decret 301/2026, de 8 d'abril, pel qual es modifica el Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, pel qual es crea i es regula el Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses.*

I

La responsabilitat social de les empreses ha crescut en importància durant les últimes dècades, tant en l'àmbit nacional com internacional.

En l'àmbit europeu, des que es van presentar l'any 2001 el Llibre verd sobre la responsabilitat social de les empreses i l'any 2011 l'Estratègia renovada de la Unió Europea sobre responsabilitat social de les empreses, la responsabilitat social de les empreses ha anat guanyant protagonisme a l'agenda de prioritats comunitàries. N'és una prova l'Estratègia Europa 2020, que recull el compromís europeu d'establir un nou enfocament pel que fa a la responsabilitat social empresarial, i la Resolució del Parlament Europeu, de 6 de febrer de 2013, sobre responsabilitat social de les empreses: comportament transparent i responsable de les empreses i creixement sostenible.

Al llarg de les dues últimes dècades, s'han desplegat a Espanya diverses iniciatives públiques orientades a promoure la responsabilitat social de les empreses, tant des de l'àmbit de l'Administració General de l'Estat com des de les administracions autonòmiques.

La primera iniciativa es va produir l'any 2002, quan el Ple del Congrés dels Diputats va acordar la creació d'una comissió tècnica d'experts en el si del llavors Ministeri de Treball i Afers Socials. Tres anys més tard, el Ple del Congrés va crear una subcomissió que tenia com a objectiu elaborar un estudi global sobre l'estat de la qüestió de la responsabilitat social de les empreses. Els seus treballs van finalitzar amb la publicació d'un informe, conegut també com el Llibre blanc de la responsabilitat social, en el qual es van recopilar tant els avenços acadèmics en aquesta matèria com les visions dels diferents agents socials implicats. Aquell mateix any, la Comissió de Seguiment i Avaluació del Diàleg Social va acordar 10 propostes per a la promoció i el desenvolupament de la responsabilitat social de les empreses, de les quals la principal va ser la creació, l'any 2008, del Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses, per part del Ministeri de Treball i Afers Socials, com a òrgan col·legiat, assessor i consultiu del Govern, encarregat d'impulsar i fomentar les polítiques de responsabilitat social de les empreses, i l'aprovació posterior de l'Estratègia espanyola de responsabilitat social de les empreses 2014-2020. No obstant això, el Ple del Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses va celebrar la seva última reunió el 23 de gener de 2015 i l'Estratègia esmentada va ser l'última que es va aprovar en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat. Malgrat això, cal esmentar que l'Estratègia espanyola d'economia social 2023-2027 inclou com una de les seves línies d'actuació el suport a la responsabilitat social empresarial.

D'altra banda, la responsabilitat social de les empreses i els seus principis s'han plasmat en diverses normes de l'ordenament jurídic espanyol. En l'àmbit nacional, destaquen la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes; la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible; la Llei 11/2013, de 26 de juliol, de mesures de suport a l'emprenedor i d'estímul del creixement i de la creació d'ocupació, i la Llei 11/2018, de 28 de desembre, per la qual es modifica el Codi de comerç, el text refós de la Llei de societats de capital aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, i la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'auditoria de comptes, en matèria d'informació no financera i diversitat.

Dit tot això, és un objectiu del Govern d'Espanya i, particularment, del Ministeri de Treball i Economia Social, com a departament ministerial encarregat d'executar la política pública en aquesta matèria, que el nostre país se situï a l'avantguarda pel que fa a la responsabilitat social de les empreses i reactivi i doni un nou impuls a aquesta política pública atenent els desafiaments ambientals i sociolaborals en un context de transformacions profundes.

Per fer-ho, és fonamental la reactivació del Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses, un òrgan col·legiat interministerial de caràcter assessor i consultiu del Govern, encarregat de l'impuls i el foment de les polítiques de responsabilitat social de les empreses i marc de referència per al desplegament d'aquesta matèria a Espanya, el primer pas del qual per emprendre-la és aquest Reial decret, i l'activitat precedent de la Comissió Internacional de Persones Expertes en Responsabilitat Social de les Empreses, creada el mes d'abril de 2025, amb la finalitat principal d'analitzar les estratègies i els plans d'acció existents. Aquestes iniciatives cerquen alinear l'acció pública en aquest camp amb els principis de justícia social, una transició ecològica i digital i la democràcia a la feina.

II

El Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses, que va crear i regular el Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, ha experimentat diversos avatars que n'han endarrerit i dificultat el desplegament efectiu. Així, l'any 2021, se'n va modificar la regulació per mitjà del Reial decret 144/2021, de 9 de març, pel qual es modifica el Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, pel qual es crea i es regula el Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses, aprovat amb la finalitat de facilitar el funcionament del Consell, en particular pel que fa a la presa de decisions, així com per agilitzar-ne el compliment de les funcions com a òrgan assessor i consultiu del Govern i adaptar-lo a l'estructura institucional d'aquell moment. Aquesta norma, d'altra banda, incorpora la doctrina que va establir la Sentència de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, de 16 de juny de 2010, la qual va declarar nul l'incís final de l'article 5, lletra c), de l'esmentat Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, en relació amb el caràcter «més representatiu» de les organitzacions sindicals.

Des de l'aprovació del Reial decret 144/2021, de 9 de març, s'han produït un conjunt de circumstàncies que aconsellen modificar el Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, almenys, en tres direccions: d'una banda, és essencial recuperar la configuració inicial del Consell; de l'altra, és procedent ampliar i actualitzar la relació de competències que ha d'assumir el Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses, tant per incorporar-hi les que estableixen altres normes publicades des de l'entrada en vigor del Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, com per acomodar-se de manera definitiva a la nova configuració institucional del Consell. I, finalment, cal fer-hi ajustos de caràcter tècnic, com ara referències normatives a competències i estructures institucionals del Govern.

Pel que fa al primer dels aspectes, el reconeixement del caràcter institucional del Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses, que incorpora expressament el requisit que les organitzacions sindicals i empresarials que participen en el Consell siguin «més representatives», obeeix, d'una banda, a la realitat material del conjunt de competències que li atribueixen la normativa inicial, altres normes aprovades posteriorment i les que incorpora la norma que s'aprova ara. Aquestes competències configuren el Consell com un òrgan de participació institucional. D'altra banda, el canvi esmentat obeeix a l'evolució de la doctrina del Tribunal Suprem i, sobretot, del Tribunal Constitucional i hi troba la seva conveniència i justificació. En efecte, la Sentència de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, de 16 de juny de 2010, per la qual s'anul·la l'incís «més representatives» de l'article 5, lletra c), del Reial decret 1469/2008, de 5 de setembre, va obligar a modificar l'esmentat Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, atès que va declarar nul l'incís final de l'article 5, lletra c), en relació amb el caràcter «més

representatiu» de les organitzacions sindicals, cosa que es va produir, com ja s'ha indicat, per mitjà del Reial decret 144/2021, de 9 de març. La base d'aquesta decisió va ser la identificació del concepte de participació institucional amb el de representació institucional, els quals es tracten com si fossin conceptes equivalents, amb un mateix abast i significat jurídic. La doctrina esmentada, no obstant això, ha estat superada pel Tribunal Constitucional a l'STC 63/2024, de 10 d'abril, així com per sentències posteriors del Tribunal Suprem (entre d'altres, l'STS de 12 de maig de 2025, relativa al Consell de la Productivitat d'Espanya; recurs 585/2024), que conformen en l'actualitat una línia jurisprudencial que estableix que la participació en òrgans, com el Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses, tal com defineix l'article 2 del Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, obeeix indubtablement al principi de participació institucional que tant l'article sisè de la Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical, com la disposició addicional sisena del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, reserven, respectivament, a les organitzacions sindicals i empresarials més representatives. En aquest sentit, reitera la idea que el reconeixement de la participació de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, en exercici del principi de representació institucional, evita una atomització potencial que impediria l'exercici eficaç de les funcions de rellevància constitucional d'òrgans, com és el cas del Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses.

En definitiva, tant la doctrina del Tribunal Constitucional com la jurisprudència del Tribunal Suprem determinen que la participació institucional no s'ha de limitar al mer fet d'exercir la representació institucional de les persones treballadores davant les administracions públiques, atès que és evident que va més enllà d'això, incloent-hi qualsevol altra forma d'intervenció dels sindicats en les funcions exercides per un organisme públic que el legislador decideixi conferir a les organitzacions sindicals i empresarials, i que el criteri de més representativitat, en atenció a la configuració del Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses dins de l'estructura institucional de l'Administració i a la seva naturalesa, és el pertinent per definir la representació sindical i empresarial de l'òrgan esmentat.

Pel que fa al segon dels aspectes esmentats, és a dir, l'actualització i ampliació competencial del Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses, aquesta norma renova l'elenc de competències que ha d'assumir el Consell i hi incorpora les referències necessàries a altres disposicions d'àmbit nacional, com ara la Llei 2/2011, de 4 de març, o la Llei 11/2018, de 28 de desembre, i la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'auditoria de comptes, en matèria d'informació no financera i diversitat, entre d'altres, que aconsellen ampliar l'àmbit d'actuació del Consell. Així mateix, cal prendre en consideració l'aprovació de les normes europees rellevants, com ara la Directiva (UE) 2022/2464 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de desembre de 2022, per la qual es modifiquen el Reglament (UE) núm. 537/2014, la Directiva 2004/109/CE, la Directiva 2006/43/CE i la Directiva 2013/34/UE, pel que fa a la presentació d'informació sobre sostenibilitat per part de les empreses, o la Directiva (UE) 2024/1760 del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de juny de 2024, sobre diligència deguda de les empreses en matèria de sostenibilitat, i per la qual es modifiquen la Directiva (UE) 2019/1937 i el Reglament (UE) 2023/2859.

D'altra banda, la sostenibilitat i la competitivitat de la Unió Europea han de ser elements necessaris, integrats en una mateixa estratègia i no alternatius o excloents. Preservar l'abast de les normes sobre informes de sostenibilitat, plans de transició justa, objectius climàtics i normativa sobre la diligència deguda són la base fonamental per assolir els objectius econòmics i de sostenibilitat de la Unió Europea.

Finalment, aquesta norma incorpora els ajustos de caràcter tècnic necessaris, com ara l'adaptació de determinades referències normatives a l'originari Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, amb la finalitat que siguin atemporals i no quedin superades en el moment d'aplicar una modificació eventual de l'estructura institucional del Govern.

III

La norma inclou un article únic, encarregat d'aplicar la modificació del Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, respecte de les qüestions indicades anteriorment, i una disposició final única, encarregada d'establir l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

En concret, es modifiquen els articles 2, 3, 4, 5 i 8, així com la disposició addicional tercera del Reial decret esmentat. L'article 2, referit a la creació i l'adscripció de l'òrgan, introdueix modificacions que n'adaptin la redacció al marc jurídic i institucional actual. Els articles 3 i 4 actualitzen i despleguen els objectius i les funcions del Consell per a més coherència. Per part seva, l'article 5 n'actualitza la composició. L'apartat 2 de l'article 8 es modifica a fi d'adequar-ne el contingut a l'estructura ministerial vigent.

En últim terme, s'introdueix una nova disposició addicional al Reial decret, la quarta, referida a l'absència d'increment de la despesa pública i dedicada a la creació i el funcionament del Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses amb els mitjans personals, tècnics i pressupostaris existents a la Secretaria d'Estat d'Economia Social del departament i als òrgans i organismes que hi tenen representació, així com una nova disposició final encarregada de fer un manament pel que fa al desplegament reglamentari necessari per a la posada en marxa d'un segell en matèria de responsabilitat social de les empreses. La norma conclou amb una sèrie de disposicions finals encarregades de regular, respectivament, l'habilitació normativa corresponent per al desplegament de la norma i la seva entrada en vigor.

IV

Aquesta norma s'ajusta als principis de bona regulació que assenyala l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i, en concret, als de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència exigits en el seu propòsit.

D'acord amb els principis de necessitat i eficàcia, aquesta norma es justifica en l'interès general, atès que articula una actuació necessària per a la reactivació d'un òrgan que compleix una sèrie de funcions en matèria de responsabilitat social de les empreses que recull l'ordenament jurídic vigent, per respondre a la finalitat perseguida, que no és altra que la configuració adequada dels requisits d'elegibilitat per a l'elecció de les vocalies de l'òrgan corresponents a les organitzacions sindicals i empresarials, així com l'ampliació del seu àmbit competencial, en atenció a la normativa vigent en la matèria. És, a més, el millor instrument per aconseguir-ho, atès que és en un reial decret on s'estableix l'antecedent immediat que regulava, parcialment, aquesta qüestió.

La norma és proporcional, en la mesura en què garanteix el compliment dels objectius plantejats valent-se de la regulació imprescindible i sense afectar els drets i deures de la ciutadania, atès que centra el seu objecte únicament en les qüestions necessàries per al funcionament adequat de l'òrgan, com són la reconfiguració dels requisits d'elegibilitat per a l'elecció de les vocalies de l'òrgan corresponents a les organitzacions sindicals i empresarials i l'actualització del seu marc competencial.

D'altra banda, la norma contribueix a augmentar la seguretat jurídica, atès que s'exerceix de manera coherent amb la resta de l'ordenament jurídic, i també a establir un marc previsible, integrat, clar i de certesa, que en faciliti el coneixement i la comprensió i, en conseqüència, l'actuació i la presa de decisions de les persones interessades. En concret, l'establiment per mitjà d'aquest Reial decret del tipus concret d'organització sindical i empresarial que pot formar part de l'òrgan i la determinació explícita d'una nova llista de competències permet l'observança del principi esmentat.

La norma obeeix al principi de transparència, atès que se'n preveu la publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat» amb la finalitat de possibilitar-hi un accés senzill, universal i actualitzat i, a més, s'ha sotmès al tràmit d'audiència i informació pública, cosa que permet la participació activa dels seus destinataris potencials. Finalment, la norma és eficient, en la mesura en què evita càrregues administratives innecessàries, ja que només imposa les que són fonamentals per assolir l'objectiu proposat, que no és altre

que regular les característiques concretes que determinen l'elegibilitat com a membre de l'òrgan pel que fa als llocs sindicals i empresarials, l'adaptació de les competències de l'òrgan, en compliment de la normativa vigent, així com l'adaptació d'algunes qüestions tècniques i del funcionament de l'òrgan.

Finalment, amb la finalitat d'assegurar l'encert de la norma, s'han obtingut informes dels departaments ministerials següents: d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació; d'Hisenda; d'Indústria i Turisme; de Política Territorial i Memòria Democràtica; per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic; d'Economia, Comerç i Empresa; de Drets Socials, Consum i Agenda 2030; d'Igualtat; per a la Transformació Digital i de la Funció Pública; d'Educació, Formació Professional i Esports; d'Agricultura, Pesca i Alimentació, i d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions. Així mateix, s'han consultat de manera directa tant les organitzacions sindicals i empresarials més representatives com les comunitats autònomes.

En virtut d'això, a proposta de la ministra de Treball i Economia Social, amb l'aprovació prèvia del ministre per a la Transformació Digital i de la Funció Pública, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 7 d'abril de 2026,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació del Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, pel qual es crea i es regula el Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses.*

El Reial decret 221/2008, de 15 de febrer, pel qual es crea i es regula el Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses, passa a tenir la redacció següent:

U. L'article 2 queda redactat de la manera següent:

«Article 2. *Creació i adscripció.*

1. Es crea el Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses, a l'empara del que disposa la secció 3a, capítol II, del títol preliminar de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, com un òrgan col·legiat interministerial, de participació institucional, de caràcter assessor i consultiu del Govern, de composició quadripartida i paritària, que s'adscriu al Ministeri de Treball i Economia Social, per mitjà de la secretaria d'Estat amb competències en matèria de responsabilitat social de les empreses. Aquest Consell s'ha d'encarregar de l'impuls i el foment de les polítiques de responsabilitat social de les empreses i es constitueix en el marc de referència per al desenvolupament d'aquesta matèria a Espanya.

2. La direcció general amb competències en matèria de responsabilitat social de les empreses ha de dur a terme les tasques de preparació, suport tècnic i gestió del Consell.»

Dos. L'apartat b) de l'article 3 queda redactat de la manera següent:

«b) Fomentar les iniciatives sobre responsabilitat social de les empreses, en el marc de les seves funcions assessores i consultives, incloent-hi l'emissió de propostes en la matèria per a la seva consideració per part del Govern i prestant una atenció especial a la singularitat de les pimes i de les entitats de l'economia social, així com al reconeixement i la difusió de les bones pràctiques en aquest àmbit.»

Tres. L'article 4 queda redactat de la manera següent:

«Article 4. *Funcions i àmbit.*

1. En compliment dels objectius establerts, el Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses té les funcions següents:

a) Emetre informes i elaborar estudis, ja sigui en compliment d'un manament legal o a sol·licitud del Govern o per iniciativa pròpia i, en particular:

1r Elaborar, emetre i presentar de manera anual al Senat un informe sobre la qualitat de la rellevància, la neutralitat, la materialitat, la integritat, el context de sostenibilitat, la precisió, la claredat, la comparabilitat i la fiabilitat de la informació que emeten els informes de sostenibilitat, de conformitat amb el que disposa la disposició addicional primera de la Llei 11/2018, de 28 de desembre, per la qual es modifica el Codi de comerç, el text refós de la Llei de societats de capital aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, i la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'auditoria de comptes, en matèria d'informació no financera i diversitat.

2n Elaborar un informe no vinculant en qualsevol projecte normatiu amb incidència en matèria de responsabilitat social de les empreses, d'acord amb el que regula la disposició addicional segona de la Llei 11/2018, de 28 de desembre.

b) Elaborar una memòria anual i elevar-la al Govern.

c) Constituir-se com a observatori de la responsabilitat social de les empreses a Espanya.

d) Promoure i fomentar iniciatives de responsabilitat social de les empreses i, en concret, les següents:

1r Elaborar informes anuals en matèria de responsabilitat social empresarial basats en els objectius, les característiques, els indicadors i els estàndards internacionals que enuncia la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, així com en la Directiva (UE) 2022/2464 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de desembre de 2022, pel que fa a la presentació d'informació sobre sostenibilitat per part de les empreses (CSRD) i en les normes europees d'informació sobre sostenibilitat, i els que determini el mateix Consell, prestant una atenció especial tant a les petites i mitjanes empreses com a les fórmules específiques de l'economia social que recull la Llei 5/2011, de 29 de març, d'economia social.

2n Implantar de manera efectiva les línies directrius de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) per a empreses multinacionals sobre la conducta empresarial responsable, amb les garanties mínimes que estableix el Reglament (UE) 2020/852 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juny de 2020, relatiu a l'establiment d'un marc per facilitar les inversions sostenibles i pel qual es modifica el Reglament (UE) 2019/2088 i es reforça la col·laboració amb el punt nacional de contacte a aquest efecte i amb altres entitats que, si escau, responguin a aquest objectiu.

3r Determinar els mecanismes per mitjà dels quals les institucions públiques poden incorporar o dur a terme pràctiques de responsabilitat social i, si escau, elaborar repertoris de bones pràctiques en aquest respecte, d'acord amb el que estableix la Llei 2/2011, de 4 de març.

4t Desplegar la incorporació de clàusules de responsabilitat social a l'efecte del que preveu l'article 1.3 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, i una anàlisi de la situació i l'evolució del grau d'aprofitament que ofereix la normativa. Aquest desplegament ha de tenir en compte les característiques particulars de les

pimes, especialment les de mida més reduïda, amb la finalitat d'evitar que quedin excloses dels processos de contractació pública.

5è Reconèixer la responsabilitat social de les empreses i de pràctiques concretes que s'adaptin a les característiques de les empreses d'acord amb la seva mida, així com a les fórmules específiques de l'economia social.

6è Incentivar la creació d'aliances entre les empreses i altres institucions públiques i privades per a la difusió, el desplegament i la innovació en matèria de responsabilitat social empresarial.

7è Promoure la participació de les parts interessades en plans de diligència deguda, de respecte dels drets humans i de compromís en matèria mediambiental, amb una consideració especial als processos de diàleg social i a la informació que contenen els processos d'avaluació desplegats en aquest sentit.

8è Fomentar accions de responsabilitat social de les empreses en matèria d'igualtat, d'acord amb el que estableixen els articles 73 i 74 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

9è Promoure i millorar, dins de les accions de responsabilitat social de les empreses, la integració dels riscos associats al canvi climàtic generats per l'exposició a aquest per part de les activitats empresarials, incloent-hi els riscos de la transició cap a una economia sostenible i les mesures que s'adoptin per fer front als riscos esmentats, d'acord amb el que estableix l'article 32 de la Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica.

e) Col·laborar i cooperar amb altres consells anàlegs, inclosos el Consell de Finances Sostenibles i els de nivell internacional.

f) Participar, en la manera com es determini, en els fòrums nacionals i internacionals constituïts per tractar de temes de responsabilitat social de les empreses.

g) Exercir les funcions que recull específicament la Llei 2/2011, de 4 de març, i, en concret:

1r Elaborar l'anàlisi dels indicadors obligatoris i estàndards voluntaris ja existents per a la proposta eventual de modificacions, així com recomanacions per a la confecció del conjunt de característiques i indicadors d'autoavaluació en matèria de responsabilitat social, i també models o referències de report en aquest sentit, d'acord amb les normes europees d'informació i sostenibilitat, la Global Reporting Initiative (GRI) o el Consell de Normes Internacionals de Sostenibilitat (ISSB).

2n Fer un seguiment del grau d'implantació de les polítiques de responsabilitat social empresarial a les grans empreses espanyoles, particularment per mitjà de l'avaluació de l'informe anual de responsabilitat social empresarial que cal comunicar al Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses, de conformitat amb la normativa aplicable.

3r Determinar les condicions necessàries per al reconeixement com a empresa socialment responsable.

2. El Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses té àmbit estatal.»

Quatre. L'article 5 queda modificat de la manera següent:

«Article 5. *Composició i nomenament.*

1. El Consell ha d'estar compost per:

a) La Presidència, que ha d'assumir la persona titular del Ministeri de Treball i Economia Social.

b) Catorze vocalies en representació de les organitzacions empresarials més representatives, tant a escala estatal com de comunitat autònoma, de conformitat

amb el que estableix la disposició addicional sisena del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre.

c) Catorze vocalies en representació de les organitzacions sindicals més representatives, tant a escala estatal com de comunitat autònoma, de conformitat amb el que estableixen els articles sisè.2 i setè.1 de la Llei 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical.

d) Catorze vocalies en representació d'altres organitzacions i institucions de representativitat reconeguda i interès en l'àmbit de la responsabilitat social de les empreses. A aquest efecte, cal tenir en compte la representació d'entitats sense ànim de lucre que compleixin, entre d'altres, els criteris següents: experiència i actuació en diversos aspectes de la responsabilitat social, la dimensió geogràfica de les seves activitats i el volum de recursos que s'hi destinen. També cal tenir en compte, entre d'altres, la representació de les associacions, els consells o les organitzacions dels camps dels consumidors, el medi ambient, la discapacitat, la igualtat, la no-discriminació i el respecte a la diversitat, la infància i l'economia social. Així mateix, cal considerar la representació d'institucions acadèmiques reconegudes per la seva activitat docent, de recerca i d'assessorament en aquest àmbit, persones expertes independents i les fundacions o associacions dedicades específicament a qüestions de responsabilitat social de les empreses.

e) Catorze vocalies en representació de les administracions públiques, de les quals deu han de ser de l'Administració General de l'Estat; tres, en representació de les comunitats autònomes i de la ciutat de Ceuta i la ciutat de Melilla, designades mitjançant un acord de la Conferència Sectorial d'Ocupació i Assumptes Laborals, i una, designada per l'associació d'entitats locals més representativa d'àmbit estatal, en representació de les entitats locals.

1r Les deu vocalies corresponents a l'Administració General de l'Estat s'han de distribuir de la manera següent, amb el rang mínim de director o directora general:

Vocalies permanents, que han de correspondre als ministeris següents: d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació; d'Hisenda; de Treball i Economia Social; d'Indústria i Turisme; de Política Territorial i Memòria Democràtica; per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic; d'Economia, Comerç i Empresa; de Drets Socials, Consum i Agenda 2030, i d'Igualtat.

2n La vocalia restant l'han d'assumir, de manera rotatòria, amb caràcter anual i seguint l'ordre de precedència, els ministeris següents: d'Educació, Formació Professional i Esports; d'Agricultura, Pesca i Alimentació; d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, i per a la Transformació Digital i de la Funció Pública.

3r Les vocalies en representació de les comunitats autònomes, de la ciutat de Ceuta, de la ciutat de Melilla i de les entitats locals han de tenir, així mateix, rang mínim de director o directora general.

2. Cal designar persones suplents en un nombre equivalent a les vocalies assignades al Consell –tret del cas de les persones expertes independents, que no han de tenir suplent–, que les han de substituir quan no puguin acudir a les reunions convocades. En el cas de la representació dels departaments ministerials, les persones suplents han de tenir el nivell, almenys, de subdirector o subdirectora general.

3. La Secretaria del Consell l'ha d'assumir la persona titular de la direcció general amb competències en matèria de responsabilitat social de les empreses, o la persona que la substitueixi, de conformitat amb l'article 10.2, la qual pot disposar de l'assistència de personal de suport amb l'objecte de complir les

tasques de la Secretaria que estableix l'article 14. La Secretaria del Consell no té la consideració de membre de l'òrgan.

4. Les vocalies del Consell i els seus suplents els ha de nomenar la persona titular del Ministeri de Treball i Economia Social, a proposta dels departaments ministerials respectius, de les organitzacions o entitats, de les comunitats autònomes i de les ciutats autònomes i de l'associació d'entitats locals més representativa d'àmbit estatal, i la seva destitució s'ha de produir en la mateixa forma que el seu nomenament.

La composició del Consell ha de ser paritària en tota la seva estructura per tal de garantir una composició equilibrada de dones i homes, excepte per raons fonamentades i objectives, motivades degudament, en sentit contrari. Cal garantir, així mateix, la paritat en les designacions de cadascuna de les organitzacions que componen el Consell que hagi de designar més d'una persona representant.

La durada màxima del mandat de les vocalies a què fan referència les lletres b), c), d) i e) de l'apartat 1 és de quatre anys, excepte en els supòsits de les vocalies rotatòries corresponents a l'Administració General de l'Estat i de la representació de les comunitats autònomes i de les ciutats autònomes, la durada del mandat de les quals és anual. Les vocalies es poden reelegir després del seu mandat.»

Cinc. L'apartat 2 de l'article 8 queda redactat de la manera següent:

«2. En els supòsits de vacant, absència, malaltia, abstenció, recusació o una altra causa legal d'impossibilitat d'assistència, la persona titular de la Presidència del Consell ha de quedar substituïda per la persona titular de la secretaria d'Estat amb competències en matèria de responsabilitat social de les empreses.»

Sis. La disposició addicional tercera queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional tercera. *Referències orgàniques.*

Les referències que fa aquest Reial decret a l'extingit Ministeri de Treball i Afers Socials, a la Secretaria General d'Ocupació i a la Direcció General de l'Economia Social, del Treball Autònom i del Fons Social Europeu s'han d'entendre efectuades al Ministeri de Treball i Economia Social, a la Secretaria d'Estat d'Economia Social i a la Direcció General de l'Economia Social i de la Responsabilitat Social de les Empreses, així com a la persona titular del Ministeri de Treball i Economia Social, a la persona titular de la Secretaria d'Estat d'Economia Social i a la persona titular de la Direcció General de l'Economia Social i de la Responsabilitat Social de les empreses.»

Set. S'hi incorpora una disposició addicional quarta, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional quarta. *Absència d'increment de la despesa pública.*

La creació i el funcionament del Consell Estatal de Responsabilitat Social de les Empreses no han de comportar cap increment de la despesa pública, i s'han d'atendre amb els mitjans personals, tècnics i pressupostaris existents a la Secretaria d'Estat d'Economia Social del departament i per part dels òrgans i organismes que hi tenen representació.»

Vuit. S'introdueix una nova disposició final amb el literal següent, i es passa a renumerar la disposició final primera com a disposició final segona, i la disposició final segona, com a disposició final tercera:

«Disposició final primera. *Segell d'empresa responsable socialment.*

S'habilita la persona titular del Ministeri de Treball i Economia Social, en l'àmbit de les seves competències, per establir mitjançant una ordre un procediment que desplegui el segell d'empresa responsable socialment amb el qual cal distingir les empreses i entitats que contribueixin a la implementació, promoció i difusió de mesures en matèria de responsabilitat social de les empreses.

Disposició final segona. *Habilitació normativa.*

S'autoritza la persona titular del Ministeri de Treball i Economia Social per dictar totes les normes que siguin necessàries per a l'execució del que disposa aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el "Butlletí Oficial de l'Estat".»

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

8 d'abril de 2026.

FELIPE R.

La vicepresidenta segona del Govern i ministra de Treball i Economia Social,
YOLANDA DÍAZ PÉREZ